

Evje og Hornnes kommune ved Ordføreren

Kopi:

Audnedal, Bygland, Høgebostad, Kvinesdal, Sirdal og Åseral kommuner. Og fler.
(Brev I til VII gjengitt i kommentar-avisa.no)

"... dem som sier: Ved vår tunge
skal vi få overhånd..."
(Salme 12,5)

VEDRØRENDE VINDGENERATORPARK; HORNNES; VIII

WINDPLAN - Public participation in wind power: challenges and opportunities.

"... som gode lutheranere er vi nordmenn opplært til å ta alt i beste mening, og en unnaturlig reaksjon er da å tenke at, nei - så ille kan det vel ikke være! Kan det virkelig være mulig at en ny grunnlovspassus som tilsynelatende var ment å sikre vår rett til å ytre oss fritt, i virkeligheten har vært et trekk fra makthavernes side for å beholde definisjonsmakten og regien med den såkalte offentlige samtalen? Men det bør være et tankevekkende tegn i tiden at antallet "spinn-doktorer" i sentralforvaltningen er blitt mer enn femdoblet siden 1990. Dette er et profesjonelt korps av stabsmedarbeidere (kadre) hvis hovedfunksjon det er å formidle, vinkle, sile, spisse og ikke minst sminke de budskapene som våre regjeringspolitikere måtte finne for godt å la tilflyte oss. Dette er en virksomhet som foregår kontinuerlig og uopphørlig, med det overordnede formål å legge premissene samt definere rammene for og innholdet i "den offentlige samtalen". Har vi helt evnet å ta inn over oss hva dette sier om våre makthaveres hensikter og prioriteringer, samt hvilken vekt våre makthavere legger på å kunne operere med et retusjert virkelighetsbilde i sin kommunikasjon med oss almuespersoner?" (Odd Gunnar Skagestad; Grunnlovens § 100 - den besværlige ytringsfriheten; i J.K..Baltzersen (red.); Grunnlov og frihet; s. 179-0)

"... så ille kan det vel ikke være! kan det virkelig være mulig ..."

Prof.em. NMBU, Olav Hjeljord skriver (Klassekampen 01.02.18) at "Olje- og energidepartementet har nylig satt i gang et prosjekt for å utrede potensialet for vindkraft i ulike deler av vårt land ... Samtidig har Norges Forskningsråd bevilget penger til et prosjekt hvor Universitetet i Agder skal utrede hvordan vindindustrien kan oppnå større sosial og særlig lokal aksept, egentlig hvordan lokal motstand kan overvinnes."

Etter vindkraft-folkemøte på Evje 25. mars skriver Fædrelandsvennen 27. mars at "UiA-forsker Mikaela Vasstrøm, som i Fædrelandsvennen har spådd en bølge av vindkraft-utbygging, skrøt av engasjementet til de fem hundre fremmøtte. Hun snakket om de steile frontene som preger debatten. -Det er svært polarisert. Man er enten veldig for, eller veldig imot. Ja-siden fremstiller global omstilling, klimaansvar og grønn vekst som viktige argumenter for vindkraft. Men også nei-siden bruker strategiske virkemidler. Når det plutselig lages ei støttegruppe for flaggermusen i en kommune, så er det nok ikke fordi engasjementet for flaggermus plutselig er så stort. Det er vanskelig å diskutere nyansene og kompleksiteten når frontene er så steile, sa hun."

Begge sider "bruker strategiske virkemidler"; på den ene siden "global omstilling, klimaansvar og grønn vekst", på den annen "flaggermusen".

Aftenbladet.no refererer 11. mars fra en artikkel i Die Welt am Sonntag 17. februar; "Ifølge artikkelen har tyskerne vanskelig å forstå hvorfor noen til-

later den omfattende vindkraftboomen i midnattssolas land. Ikke skal de erstatte atom- eller kullkraft, som i Tyskland." 2

Som Zürich i Sveits satser på vindenergi (dvs i Rogaland, i Sveits får de ikke bygge) så har bayerske Stadtwerke München "fem vindmølleparker i Norge, og er i gang med byggingen av fire til, åtte av dem i samarbeid med Trønderenergi!" (Aftp. 30. mars), "Og selv om vindmøllene i Norge ikke lager strøm til byen, er de en viktig del av den tyske byens klimamål: Selv om München får strøm fra blant annet kullkraftverk, skal byen produsere like mye strøm fra fornybare energikilder som de selv bruker i løpet av et år."

I Syd-Tysklands Bayern tillater avstandsregelverket knapt oppsett av vindturbiner. Men å finansiere sprengning av fjell, fuglehakker og et visuelt ødelagt landskap i Norge, slik at Stadtwerke München på papiret kan tilby kunden "grønn energi", det går fint. Riktignok står "tyske turister ... hvert år ... for 1,8 millioner overnattinger i Norge. De fleste av dem kommer til Norge nettopp for å oppleve uberørt natur og vakre fjord- og kystlandskaper", som aftenbladet .no skriver; men mange tyskere kommer jo ikke hit, og de som gjorde får vel prøve å finne andre steder.

Imidlertid bor nordmenn her hele tiden. Nordmenn som bl.a. skal få slite med et (europeisk) markedsprisregime hvor ustabil vindkraft inngår. Pris kan antas bero på tilbud. Når det er beinkaldt er det vindstille. Parallellt rigges tilnærmet elektrisk energimonopol ('biofyringsolje' får 'ingen' høre om før jordtanken er fjernet). Dette har flere sider; en av dem blir å registrere når haker el.lign. evt. har tatt ut en knippe trafoer. Du kan telle dager, uker, kanskje måneder. Ute (og inne) er det tjue kalde. Der er ingen varme i den elektriske bilen. Bare unntaksvis varme å oppsøke i kommunale fellesarealer. Aggregatstrøm. Til oppvarming? Ved. Javel. Hvor mange kan sitte hjemme og putte ved i ovnen; om man har?

Førstens inne på Vidunderlige nye verden: "Agder-regionen vil gå foran, og har derfor et mål om å bli landets første fullelektriske region innen 2030", skriver Frank Håland, konserndirektør Fellesoperasjoner i Agder Energi, F.vn. 2. april. "Hittil har svaret på økt strømforbruk vært å bygge mer nett. Men dette er dyrt. Det å bygge mer strømmett i takt med at stadig flere elbiler og andre apparater skal lades samtidig, er ikke bærekraftig i lengden. Alternative løsninger må til. Vi har spurt oss: kan vi legge til rette for et mer fleksibelt strømforbruk, uten at det går ut over komforten og leveringssikkerheten til kunden? <I disse sirkler er vi eiere stadig "kunden".>

Svaret er nei, men "De erfaringene vi har gjort oss så langt, har styrket troen på at vi kan få det til. Norflex bygger på piloten ved Engene transformatorstasjon i Arendal, som vi sammen med Microsoft fikk "Innovative Star of Energy Efficiency"-prisen for. Ved å analysere store mengder data om vær, produksjon og historisk forbruk, er på sekunders varsel store forbrukere som fryselagre og idrettshaller i korte perioder koblet ut, uten ulemper for disse kundene. Slik har vi unngått overbelastning og store investeringer for å oppruste transformatorstasjonen."

"Nå skal vi sammen med våre samarbeidspartnere gjøre mer av det vi allerede har testet ut på Engene, i større skala og i flere geografiske områder. Norflex-prosjektet skal blant annet bevise nytten av å bruke fleksibilitet ved dimensjonering og drift av nettet lokalt og nasjonalt, og ved anstrengte situasjoner i nettet.

Enova støtter prosjektet. Vi er glade for at myndighetene ser utfordringen, og at de mener at Agder Energi og våre partnere kan finne løsningene som trengs. Sammen skal vi teste nye forretningsmodeller for bruk av fleksibilitet i husholdninger, bedrifter og innen transport."

"Forbrukerfleksibilitet" kalles det når Frank Håland styrer panelovnen din og ladetidspunktet på el.bilen din. Og priser opp strømmen ved middagstid.

Husk ellers at forskriftsbestemmelsen om at vidunderet Agder Energi Nett har montert inn i sikringsskapet ditt skal "kunne bryte og begrense effektuttaket" kom allerede i 2012. Forsyningskaoset som følger av å leke butikk med nasjonal vannkraft-infrastruktur, av 'elektrifisering' og ustabil vindkraft, er planlagt lenge. ('Smartmåler'-trafikken foregår forøvrig med kontinuerlig arbeidende radioteknologi som ingen har godt av og med ganske andre egenskaper enn opplyst fra nettselskapet.)

Der er naturligvis en løgikk i Frank Hålands vyer, men 'når utgangspunktet er som galest blir resultatene som originalest'. "Extreme remedies are very appropriate for extreme diseases", siteres gamle Hippikrates ...

Den som vil kan jo spekulere videre på en evt. sammenheng i Agder Energis foregangsposisjon innfor "utfordringen", Enovas engasjement i samme, dvs i Agder, og NVEs ferske forslag til rammeverk for landvind.

Men altså vindkraft. Med varierende argumentasjon. -Norsk el-eksport fortrenger kull-CO2 i Europa. Ikke påvist. Styres av kvoteordningen. Et regnestykke (som levert av vindkraftutbyggerne) blir kun en teoretisk øvelse. En anslagsvis 20TWh-eksport utgjør 0,1% av EUs energibehov. CO2 i Europa, for den som er opptatt av slikt, reduseres i stort monn av norsk gass; ikke av norsk el.

-Vi trenger mer strøm. Vi gjør ikke. Men det kan jo produseres behov for mer. (-Monter el-kjel i drivhuset, så skal du få billig overskuddskraft, het det for etter hvert mange år siden.) El-produksjon ved gassinntallasjon i Nordsjøen er gjort 'uetisk'. Med gjeldende markedslogikk kan i ytterste konsekvens produsert gass konverteres til el. i Storbritannia og kables via Norge tilbake til gass-inntallasjonen som nå er blitt 'elektrifisert'. Noen skal betale ordleken. Og igjen, for den som er opptatt av karbondioksid; enn om Equinor parkerte norskproduserte, flytende vindturbiner ved 'fossil'-inntallasjonene - ikke bare tauet dem til Skottland?

Men altså: "Norge er en sinke innen vindkraft i forhold til mange andre land. Nå vil en gruppe forskere ved Universitetet i Agder finne ut hvorfor vindkraft møter mye motstand." Skriver UiA.no 22.12.17. Så er det kanskje slik at "forskere ved Universitetet i Agder" ikke vët "hvorfor vindkraft møter mye motstand"? Neppe.

Som pol.red. Trine Eilertsen, Aftp., skriver 30. mars, "Utbyggerne av vind til lands... svarer på et uttalt politisk ønske" og utbyggerne synes å bevilges drahjelp.

Time Magazine's fhv. Hero of the Environment og foregangsmann i Californias 'grønne skifte', Michael Shellenberger, skrev nylig artikkelen Why Renewables Can't Save the Planet; fvn.no minnes 22. februar at Mikaela Vasstrøm "sa til Fædrelandsvennen i fjor at vindkraft på land har stoppet helt opp i Danmark på grunn av stor motstand fra lokalbefolkningen"; Kent Andersen, document.no 29. mars, skriver "at det i 2018 knapt ble bygget en eneste ny vindmølle i Europa og det sammenfaller med faktum at vindmølle-byggingen avtar andre steder også"; abcnyheter.no skriver 10. desember fra Polen at "Landets regjering vil at i løpet av de neste 17 årene skal dagens vindturbiner på land fases ut. De skal ikke erstattes av nye. De eksisterende landarealene skal tilbakeføres slik de var"; og 28. mars meldes at Statkraft ikke vil prosjektere mer landvind i Norge.

Noen kan nok være i behov av drahjelp.

Haste gjør det vel òg; Trine Eilertsen igjen: "... utviklingen går raskt i riktig retning. Denne uken publiserte Bloomberg en artikkel om prisfall på teknologi for vindkraft til havs, offshore vind. Bare det siste året har kostnadene falt med 24 prosent. Ønsket om å vente på teknologi som kan skåne uberørt natur for voldsomme inngrep i form av vindmøller og anleggsveier, vil styrkes i takt med at flere i Norge får vindmøllene tettere på seg."

"For utbyggerne av vind til lands, som svarer på et uttalt politisk ønske, blir denne ventingen raskt et problem. De er i gang med investeringer og søker kon-

sesjoner. Flere steder er vindmølleparkene i full drift. Men heller ikke de er tjent med at innbyggerne opplever at de overkjøres, at alternativer ikke er vurdert, at prosessene ikke oppleves som gode." "Og kombinasjonen fordeling og geografi er eksplosiv. Det blir et problem for klimatilpasningene i Norge hvis det fester seg et inntrykk av at beslutningene om alt fra høyere dristoffavgifter til vindmøller tas i Oslo, der alternativene til bil er mange og der ingen vindmøller finnes, mens belastningen må bæres ute i landet."

Oppgaven synes bli å inngi almuen at den er involvert i (og følgelig ansvarliggjort for) beslutningsprosessene, fortrinnsvis slik at almuen ikke underveis (og knapt nok i etterkant) kan påvise hvor prosessen var feil når industriområdene man ikke ønsket er etablert og man 'formelt' har seg selv å skylde etter en 'god prosess'.

"-Akkurat nå vil vi se en bølge av utbygging", sier Mikaela Vasstrøm til fvn.no 22. februar; og det er jo fullt mulig om man lar seg hypnotisere av forutsigelser og en prdato imaginær bølge.

UiA kunne kanskje forsøksvis shortcuttet sitt forskningsprosjekt ved å konsultere Forsvarsdepartementet om 'gode prosesser' før fasit effektueres, men selv om F.dep.s omkamp-modell muligens er egnet, så borger vel Forsvarets kommandostruktur i en mindre gjennomsluktig 'stat i staten' samt grunnlagsinformasjon unntatt offentlighet, antagelig for en utilstrekkelig subtil modell. Da gjenstår den tunge veien. (Forresten; i Forsvaret heter det 'inkludierende prosesser'.)

"-På sikt er vi nødt til å ha sosial aksept for mange fornybare energiformer, dersom vi skal ha en bærekraftig og demokratisk bestemt overgang til et lavkarbonsamfunn i Norge, sier prosjektleder og førsteamanuensis Mikaela Vasstrøm ved Institutt for global utvikling og samfunnsplanlegging ved UiA <Skal vi gjenta det; Institutt for glo...>.

-Vi ønsker derfor å undersøke kompleksiteten rundt lokal motstand og konflikt: hvilke faktorer og prosesser påvirker denne og hvilke kan bidra til sosial aksept. Vi ser dermed både på politikken og plansystemets premisser for vindkraftutbygging og lokale forståelser av vindkraft i lokalsamfunn, sier hun."

"Førsteamanuensen leder <det fireårige> prosjektet WINDPLAN - Public participation: challenges and opportunities"; det inngår i "Forskningsrådets ENERGIX-program, som 13. desember delte ut i overkant av en halv milliard kroner til 52 energiprojekter i Norge." UiA-"Prosjektet vil bli et av de største ved instituttet noen gang."

"Bakgrunnen for det samfunnsfaglige forskningsprosjektet er den uro som vindkraftprosjekter skaper i Norge. Så å si hvert eneste prosjekt er møtt med protester. Det er også slik at det ikke bare er innbyggerne lokalt som protesterer eller klager mot vindkraftutbygging i Norge. Også fylkesmenn og fylkeskommuner har flere ganger fremmet innsigelser mot utbyggingsplaner."

"-Det norske dilemmaet fremstår i dag på mange måter som en motsetning mellom statens politikk om økt støtte til fornybar energi på den ene siden, og motstand og avvisning av prosjekter lokalt. For å svare på hvorfor det er slik, må vi vite mer om hvorfor idealer om fornybar energi, i dette tilfelle vindkraft, møter slik motstand i befolkningen, sier prosjektdeltaker og professor Hans Kjetil Lysgård.

Hovedfokuset nå er derfor på å belyse hva som er <med> på å forme offentlige beslutningsprosesser rundt vindkraftverk, og hva som ligger bak motstand eller aksept når et vindkraftverk planlegges - sett fra ståstedet til lokale innbyggere, planleggere, utviklere og politikere." "Til slutt vil forskerne synliggjøre overfor politikere og andre nye perspektiver på deltakende prosesser, eller mangler på slike, som kommer frem gjennom prosjektet, slik at disse om mulig kan bli naturlige deler av arbeidet med fremtidige vindkraftplaner i Norge." (uia.no)

Fædrelandsvennen igjen; fvn.no 22. februar: "-Varaordfører Lars Reidar Vasland (Sp) i Evje og Hornnes kommune uttalte at "utbyggerne kun ser det positive, mens naturvernerne kun ser det negative." Hvorfor er det så steile fronter? -Det er sterke interesser i spill. Men det handler også om måten planprosessen foregår. Det er de sterke stemmene som blir hørt - og derfor må argumentene spisses. Nyansene går kanskje tapt. Tenk hvis lokalbefolkningen hadde begynt en prosess med å spørre hvordan fornybar energi kan styrke lokalsamfunnet? Det kunne kanskje ha skapt en annen debatt, og fått fram andre argumenter og perspektiver." (Vasstrøm)

Ja 'tenk hvis'; da risikerte vi i prosessen å glemme at nettopp "fornybar energi" har styrket lokalsamfunnet i 100 år, og at, rett forvaltet, har vi "fornybar" så det rekker; og at om enn vinden er "fornybar" så er heia og utsikten ikke.

Pr idag synes "lokalbefolkningen" allerede i en "prosess" som svekker "lokalsamfunnet": "-Sveinulf Vågene i La Naturen Leve har flere ganger kritisert utbyggerne for å jobbe i det stille fram til alle kontrakter er signert, og hevder at grunneierne utsettes for et enormt press. Deler du det inntrykket? -Det er vanskelig å svare på. Samtidig stiller vi spørsmål ved om det er utviklet en god nok politikk i Norge til å sikre regulering av utbygging og skape en rettferdig fordeling av godene."

'Godene' er for anledningen penger, men der er no replacement for displacement, for fortrengt landskap; som Sveinulf Vågene gjengis (Fvn. 27. mars) fra folkemøtet på Evje, "-Dette er ikke et klimaspørsmål. Det er et ønske om å tjene penger... Skal vi være omgitt av industrilandskap, eller av urørt natur? En av tragediene ved vindkraft er at naturen tillegges null verdi, sa han." "For pengekjærhet er en rot til alt ondt; av lyst dertil har somme faret vill fra troen og har gjennomstunget sig selv med mange piner." (1.Tim.6,10)

Vindkraftutbyggernes fremferd er gjerne ikke tema i UiAs forskningsprosjekt, men vi kan jo forsøke å bidra til kunnskapsgrunnlag for det Vasstrøm 22. februar fant "vanskelig å svare på":

Sveinulf Vågene redegjør i informasjonsmøter for et svært asymmetrisk maktforhold. De som står nærmest problemet er uforberedt, mangler konkret kunnskap på saksfeltet og har lite erfaring med typen aktører. Utbyggerne besitter "Omfattende kunnskap om påvirkning av grunneiere og lokalpolitikere utviklet basert på mange års erfaring og forskning". "Et par villige grunneiere velges til alliansepartnere ... Inngangsbillett til de andre grunneierne - og mot lokalpolitikere ... Hjelper utbygger å lage opplegg for å vinne de andre grunneierne". "Utbygger jobber lengst mulig i det stille med sine alliansepartnere ... Minst mulig oppmerksomhet inntil grunneieravtaler er signert". "Grunneiere lokkes eller presses til å signere avtaler ... Ofte konfidensialitetsklauseul ... Trusler om ekspropriasjon ... Tidspress ... Ulempene med vindkraftverket underslås eller bagatelliseres".

Resultat: "Vindkraften skaper splittelse i lokalsamfunnene ... Samholdet ødelegges og tilliten mellom mennesker ryker".

Steinar Fuglestveit, Byremo i Audnedal, skriver (Setesdølen 19. mars) at "Den ene grunneier settes opp mot den andre. Det jobbes raskt og enkeltvis, sannheter fordreies og framføres stykkevis og delt eller forties." "I småkommuner som Audnedal, Hægebostad og Åseral skapes det nå splittelse, uvennskap, isolasjon og ufred mellom naboer og i folket."

Agderposten 23. mars: "Opplevelsen til Skjeggedal er lik den mange andre grunneiere har. -Det blir en splittelse. Det er ikke unaturlig at noen ønsker å leie ut, noen er usikre og andre er imot. Ikke alle har samme forhold til områdene eller benytter seg av dem. Men de går på én og én, og går gjerne på den største grunneieren først. De går videre dersom grunneiere som representerer

over halvparten av arealet er positive. Arealet som de går ut fra settes ut fra hvordan de kommer best ut i forhold til positive grunneiere, sier Lars Johan Skjeggedal", bonde i Skjeggedal, Åmli kommune.

Fortsatt Agderposten: "I februar var det et folkemøte om de omfattende vindkraftplanene for Åseral, Bygland og Evje og Hornnes.

Der fortalte grunneier på Lista, Rune Kroslid, som i starten var positiv til planene, at han nå føler seg rundlurt av utbyggerne."

"-Jeg vil advare de grunneiere i Åseral og nabokommunnene som nå får utbyggere på døra, som lover gull og grønne skoger for å få bygge vindmøller på eiendommen. Når de har fått det som de vil snur de ryggen til deg, sa han på møtet ifølge Fædrelandsvennen.

Kroslid sa at han og flere andre grunneiere ble fortalt at det ikke skulle ligge sprengestein igjen etter utbyggingen, lyden fra vindmøllene skulle ikke være høyere enn det som er fra et kjøleskap og at naturen skulle bli behandlet pent. -Ingenting av dette viste seg å stemme. Dessuten hadde avtalene vi som frivillig skrev under på betydelig dårligere betingelser enn de som ble truet med ekspropriasjon, sa han og beskrev sin egen eiendom som ødelagt."

Vågene forteller om omkamper, om en trussel som blir hengende over lokalsamfunn; han etterlyser et politisk nei som tilsier "at folk kan få fred"; som Steinar Fuglestveit skrev (Setesdølen 19. mars), "Med et ... snarlig vedtak vil vi kunne bli spart for splittelse mann mot mann, nabo mot nabo, grend mot grend og kommune mot kommune"; han konstaterer at "Politikerne i våre kommuner sitter nå på gjerdet og venter på at den enkelte grunneier skal si JA eller NEI til utbygger."

Fravær av (eller eliminert) formell makt bør ikke forveksles med maktesløshet.

"Lyngdal kommune stilte seg i utgangspunktet positiv til etableringen av vindmølleparken (Kvinesheia Vindpark) ut fra at kommunen er for fornybar energi, og ser sitt ansvar i forhold til de nasjonale og regionale målsettingene om 30% ny fornybar energi", forteller Lyngdal kommunestyre i vedtak av 14.10.2010, kanskje ikke et sjakktrekk; men etter bredere konsekvensorientering ble vedtaket at "Lyngdal kommune anbefaler at det ikke gis konsesjon for vindkraft på Kvinesheia."

OEDep. meddelte konsesjon 30.04.15 eller fire og et halvt år senere. Pr fire år enda senere er Statkrafts Kvinesheia vindkraftverk fremdeles ikke påbegynt; der foreligger nå søknad om konsesjonsendring samt om utsatt idriftsettelsesfrist. Og årene går ...

Tidlig lokalpolitiker Lise Andrine Hauge skriver 3. desember at "På grunn av vindkraftsaken (jeg var motstander) opplevde jeg trakassering og hersketeknikker og ble til slutt syk. Utveien ble å flytte fra Frøya."

"Energidirektør og utbyggingsansvarlig, i TrønderEnergi... bruker også ordet "modne fram" om prosjektet, som om det var en frukt! Til slutt blir frukten "grønn".

"Nå har trusselen tært på oss siden 2001! I 17 år!" "Hvor mye stress den har forårsaket, og hvor mye avmakt ..." "Det er ikke bare dyr og fugler, - hubronen og andre rødlistearter som har krav på hensyntagen."

1. april fremkom NVEs utkast til 'najonal ramme' for landvind.

"-... Legger en sammen alle de 15-16 områdene som er aktuelle for utbygging i Agder nå, vil de føre til ødeleggelser av opp mot 400 kvadratkilometer med uberørt natur. Det er snakk om enorme konstruksjoner midt i et villmarksbelte som strekker seg fra Rogaland til Åmli", sier leder i Naturvernforbundet i Agder, Peder Johan Pedersen til Agderposten 2. april. Men det kan jo bli mer: Agderposten fortsatt; "I forslaget blir området som hovedsakelig omfatter Aust-Agder, men også Vest-Agder og Telemark, holdt fram som ett av de mest egnede. -Området ... er et av områdene vi har vurdert til å være best egnet for ny produksjon i et kraftsystemperspektiv <sic>... Våre overordnede analyser til-

sier ... et lavere konfliktnivå i dette området enn i store deler av landet. Fra et nasjonalt perspektiv framstår Aust-Agder derfor som et av de mest egnede områdene for ny vindkraftutbygging i Norge, sier rapporten."

"I samme kapittel heter det også: -Området er stort, og har i teorien plass til mange vindkraftverk ... Det er i dag begrenset nettkapasitet i regionalnettet, og det kan dermed være behov for en ny transformatorstasjon i transmisjonsnettet hvis det skal bygges vindkraftverk. Det kan derfor være nødvendig å bygge ut relativt mye vindkraft for å kunne dekke kostnader for en eventuell ny transformatorstasjon."

NVEs "overordnede analyser tilsier ... et lavere konfliktnivå" her. Noe lignende har Fred. Olsen Renewables fortalt oss for lengst. Så gjenstår vel bare for oss å levere i henhold til bestilling?

Klassekampen (2. april) har talt med Sveinulf Vågene, La Naturen Leve; "LNL meiner vindkraft på land byggjer på at verdien av urørt natur er sett til null. -Dei som skal byggje ut, betaler ikkje noko for naturen dei får og øydelegg. Naturen nyttar dei som eit verdiobjekt som dei sel til utanlandske investorar. Våre verdiar vert delte ut til eit fåtal verksemdar som hentar ut heile vinsten.

Vågene meiner det er påfallande at to område i Agder på til saman over 3500 kvadratkilometer er mellom utbyggingsområda.

-Agder får ei enorm belastning. Dei har allereie fått fleire vindkraftverk. No legg NVE opp til at heile heilandskapet i dei to fylka kan opnast for utbygging.

LNL meiner det ikkje er tilfeldig at dette har vorte eit viktig utbyggingsområde.

-Det er i Agder den nye kraftkabelen til Tyskland skal leggjast. Den nasjonale ramma for vindkraft legg til rette for å sende vindkrafta i Agder til Tyskland." Eller vånkrafta i Agder; som Ragna Heffermehl, Naturvernforbundet, skriver 24. februar: "... vånkraften er gull verdt: den er billig å produsere, den er stabil og regulerbar. Vindkraft er ingen av delene, og selv om vi altså ikke trenger den, planlegges en produksjon på 40-50 TWh med vindkraft her i landet - omtrent samme mengde som det som brukes i norske husholdninger. Det er denne kraften EU vil ha - de har nok ustabil vindkraft som det er. Kraft som plutselig kan svikte etter hvordan vinden blåser, er ubrukelig også for norsk industri. Dermed blir det norske husstander som må ta til takke med en ustabil strømforsyning."

Og sikringsskapet ditt skal være forberedt for Vidunderlige nye verden innen 1. januar 2019; "Smart strøm på vei til deg".

Jeg evner naturligvis ikke forskuttere innholdet av Agder universitetet og Mikaela Vasstrøm et al.s WINDPLAN, men der finnes kanskje tidligere erfaring å orientere etter, erfaring med noe overføringsverdi?

Einar Flydal (einarflydal.com 23. januar) skriver ikke om el-utslipp i 50Hz men i mikrobølger - om 5G-utbygging.

"At politikerne er bundet til masta, er en utvikling som skremmer forskere som arbeider med helsevirkningene... det er slett ikke ... slik utviklingsmiljøene hevder, nemlig at feltet er så lite utforsket. Det framgår selv av en 20 år gammel 21-siders forskningsgjennomgang... Men sammendraget - som jo er det eneste som normalt leses av beslutningsfattere og byråkratiets saksbehandlere - refererer utelukkende til virkningenes positive sider. Forskningen er ganske enkelt oppsummert slik at den - sett isolert - renvasker millimeterbølger for mulige skadevirkninger."

"Både i øst og vest, i alle byråkratier og karrieresystemer, fins det folk som er villige til slik å føre beslutningsfatterne bak lyset ved å gi sammendraget en form som passer til bestillingen - mens de vasker sine hender ved at hovedteksten eller fotnoter lar et ganske annet bilde skinne gjennom. De holder sin sti ren, samtidig som de gir oppdragsgiver det oppdragsgiver vil ha."

"Men en kanskje vel så viktig forklaring er at forvaltningsapparatet som leverer politikerne deres verdensbilde, forholder seg til formaliteter når de må velge mellom dem og ubehagelige realiteter:

Formaliteten er at EU har lagt til grunn for sitt syn på helse og mikrobølger en utredning som forteller at "alt er OK og ingen helsefarer er påvist": ..."
"Hvordan får vi så til økt bærekraft og samtidig rask økonomisk vekst? Det var spørsmålet. 5G-visjonen om massiv bruk av allestedsnærværende IKT i mikrobølge-til millimeterbølge-området - var ikke svaret, men er på vei mot realisering likevel. Med mindre flere tar bladet fra munnen og skjærer gjennom elektrotåka."

8

Med hilsen

Dag Jørgen Høgetveit